

כ לשלום פָּרְסָקָא וְאַקוּלָא וּבֵית אֲוֹנֶסְפָרוֹס : אַרְסֶמְיוֹס יֵשֵׁב
 כא בְּקוֹרְנֵת וְאֶת־טֶרְפִּימוֹס עֲזָבְתִּי הִלְהָה בְּמִילָטוֹס : יְחָרֵץ לָבוֹא
 לפני החרף אבולוס שאל לשלומך ופודגס ולינוס וקלודיה
 כב וְכָל־הָאֲחִים : הָאֲדוֹן יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ עִם־רוּחָהּ יְיָ
 עִמָּכֶם אָמֵן :

פ"ה י"ת ח.
 פ"ר א' ט"ז.
 פ"ה כ' ד'.
 כ"ח כ"ט.
 פסוק ט'.
 מתי כ"ח כ'.

האגרת השנית נכתבה בעיר רומא אל טמותיוס ראש
 המורים המפקד ראשון על קהלת האפסים כאשר עמד
 פאול שנית לפני הקיסר נירון :

אגרת פאול השליח אל

טיטוס :

א אֲנִי עֹבֵד אֱלֹהִים וְשִׁלְיָהּ יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ כְּפִי אֲמוּנַת
 בְּהֵיבִי אֱלֹהִים וְהַפְּרַת הָאֲמֶת אֲשֶׁר הִיא כְּפִי יְרֵאתָ וְדַעַתָּ.
 ב אֱלֹהִים : בְּתַקְוַת חַיֵּי עוֹלָמִים אֲשֶׁר הַבְּטִיחַ הָאֱלֹהִים בְּלִתִּי
 ג מְכַזֵּב לִפְנֵי עַמּוֹת עוֹלָם : וְגַלְהָה בְּעֵתוֹתַי אֶת־דְּבָרוֹ עַל־יְדֵי
 הַקְּרִיאה אֲשֶׁר הִסְקַדְתָּ אֵתִי כְּפִי מִצּוֹת הָאֱלֹהִים מוֹשִׁיעֵנִי :
 ד אֶל־טִיטוֹס בְּנֵי הַיּוֹד כְּפִי הָאֲמוּנָה הַכִּלְלִית יְיָ רַחֲמִים וְשִׁלּוֹם
 מֵאֵת הָאֱלֹהִים הָאֵב וְהָאֲדוֹן יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ מוֹשִׁיעֵנִי :
 ה בְּעֵבֶר זֹאת עֲזָבְתִּיךָ בְּקִרְטָא לְמַעַן הַתְּקַן אֶת־הַדְּבָרִים
 הַנְּעֻזִים וְתַסְקִיד זְקִנִים בְּעִיר וְעִיר כְּאֲשֶׁר אֲנִי מְנִיתִי לָךְ :

ד"ה א ו' ל"ד.
 א קור' ט' א'.
 נמד' כ"ג י"ט.
 נלט' ד' ד'.
 א קור' ט' י"ז.
 נקור' ב' י"ג.
 התמיס.
 פ"ה כ"ז י"ג.
 נלא הסלימס.
 כויתי.

• זר' א' כ"ז. אִם־יְהִיֶּה אִישׁ בְּבִלִי שֶׁמִּצָּה בְּעַל אִשָּׁה אֶחָת וְיֵשׁ לוֹ בָּנִים ו
 • מאמינים. וְאֲמָנִים אֲשֶׁר אֵין עֲלֵיהֶם שְׁטֶנֶת זִוְלָזַח אוֹ בְּלֹתֵי נְכֻנְעִים :
 • כשמעים. כִּי רֵאשׁ הַמּוֹרִים צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּבִלִי שֶׁמִּצָּה לְסוּכָן אֱלֹהִים ו
 • א קור' ד' א'. לֹא רָצוּי לְנַפְשׁוֹ לֹא בְּצֶדֶק לֹא סוּבָא יֵין לֹא בְּעַל מַכּוֹת לֹא
 • נעל חמה. בְּצֶעַ בְּצֶעַ רָע : כִּי אִם־אֲהַב אֲרָהִים אֲהַב טוֹב נָזַר צָדִיק ו
 • א טמו' ג' ב'. טְהוֹר פֶּבֶשׁ אֶת־הַיָּצָר : מְחֻזֵּק בְּדָבָר הַנְּצַמָּן כְּפִי הַלְקַח ט
 • נתסל' ג' ט"ו. לְמַעַן תִּהְיֶה בִּיקְלָתוֹ גַּם לְהוֹהִיר בַּלְקַח הַשְּׁלָם גַּם לְהוֹכִיחַ
 • המרפא. אֶת־הַמִּתְנַגְּדִים : כִּי יֵשׁ רַבִּים דְּבָרֵי שְׂוֹא בְּלֹתֵי נְכֻנְעִים י
 • פ"ה י"ח כ"ח. וּמִתְעַיִם וּבִיזְוֹתָר הֵם אֲשֶׁר מִן־הַמּוֹלָה : אֲשֶׁר צָרִיךְ לְחַסֵּם יא
 • פ"ה י"ח ג'. אֶת־פִּיָּהֶם הַהֶפְכִּים בְּתִים תְּמִימִים בְּלִמְדָם דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא
 • כלילים. יְלַמְדוּ בְּעֵבֹר בְּצֶעַ רָע : אֲמַר אֵלֶּשׁ אֶחָד מֵהֶם נָבִיא אֲשֶׁר יב
 • עפימעכידם. לְהֵם הַקְּרָטִים תְּמִיד מְכַזְּבִים חַיּוֹת רָעוֹת בְּטָנִים עֲצֻלוֹת :
 • סרומ' ט"ז י"ח. הַעֲדוֹת הַזֹּאת הִיא אֲמַת וּבְעֵבֹר זֹאת הוֹכַח אַתֶּם בְּהוֹקָה יג
 • ג טמו' ד' ג'. לְמַעַן יִשְׁלַמוּ בְּאֻמוּנָה : וְלֹא יִקְשִׁיבוּ אֶל־שְׂמוֹעוֹת הַבַּל יד
 • יהיו נעלי מתוס. הַיְהוּדִים וְאֶל־מִצְוֹת אֲנָשִׁים הַנְּהַפְכִים מִן־הָאֲמַת : כָּל־דָּבָר שו
 • טהורי לב. טְהוֹר לְשִׁהוּרִים אֶךְ לְמִטְמָאִים וּלְבִלְתֵּי־מֵאֲמִינִים אֵין דָּבָר
 • א קור' ח' ז'. טְהוֹר כִּי אִם־מִטְמָאִים גַּם רוּחַם גַּם רְעִיוֹנָם : הֵם מוֹדִים שו
 • מאמירים. לְרַעַת אֶת־הָאֱלֹהִים אֶךְ בְּמַעֲשֵׂים הֵם מְכַחֲשִׂים בּוֹ בְּהִיּוֹתָם
 • נתתי כשרים. מְחַעֲבִים וּמְוִים וּלְכָל־מַעֲשֵׂה טוֹב וְנִמְאָסִים :
 • הכשרים. וְאַתָּה דָּבָר אֶת־הַדְּבָרִים הַנְּאֻיִם אֶל־הַלְקַח הַשְּׁלָם : הַזְקָנִים ב
 • שווים לכבוד. כִּי יִהְיֶה שִׁקְדִים וְכְבוֹדִים נְזָרִים שְׁלָמִים בְּאֻמוּנָה וְבִאֲהַבָּה
 • כראוי. בְּתוֹחֶלֶת : וּכְמוֹ־כֵן הַזְקָנוֹת בְּהַתְּהַלְכוֹת לְאֻנוֹת לְקָדֵשׁ לֹא ג
 • כתוכות. מְלִשְׁיָנוֹת לֹא נְעַבְדוֹת לֵינָן רַב מְלַקְדוֹת טוֹב : לְמַעַן תִּזְרַנְּהָ ד
 • תשכלכה. אֶת־הַיְעָרוֹת לְהִיּוֹת אֲהַבּוֹת בְּעֲלִיָּהֶן אֲהַבּוֹת בְּגִיָּהֶן : נְזָרוֹת ו ה

נקיות צופות הליכות בית טובות נכנעות לבעליהן למען ^{מסל'ל'א, כ"ז.}
 לא יגדף דבר האלהים : וכמו כן את הַנְּעָרִים הַזֶּהָר לְהִיּוֹת ^{א פטר'ס, ה'.}
 ז נָזָרִים : בְּכָל־דָּבָר הָרְאָה עֲצָמָהּ תִּבְנֶיחַ מַעֲשֵׂים טוֹבִים בְּלִקְחָ ^{מסכילים.}
 ח לֹא־זִיָּחָה אֶפְדָּר זָכוֹת : אָמַר שָׁלֵם בְּלִתִּי נְאֻשָׁם לְמַעַן יִבּוֹשׂ ^{הרחה.}
 ט בַּעַל הָרִיב מִבְּלִי הֵיּוֹת לוֹ מְאֹמָה לְדַבֵּר בְּכֶם רָע : אֶת־ ^{איונ'י"א, ד'.}
 י הָעֲבוּרִים לְהַכְנִיעַ לְאֲדֻנֵיהֶם לְהִיּוֹת רְצוּיִים בְּכָל בְּלִתִּי מִדְּבָרִים ^{פיל' ב', י"ו.}
 י' נִגְדָם : בְּלִתִּי מִנְצֵלִים לָהֶם כִּי אִם־מְרָאִים כָּל־אֲמוּנָה טוֹבָה ^{הזכר.}
 י"א לְמַעַן יִפְאָרוּ אֶת־לִקְחַת הָאֱלֹהִים מוֹשִׁיעֵנוּ בְּכָל־דָּבָר : כִּי הוֹפִיעַ ^{מ"צ ח', כ'.}
 י"ב חַן הָאֱלֹהִים הַמְבִיֵּא תְשׁוּעָה לְכָל־בְּנֵי אָדָם : הַמִּיִּסֵּר אֶתְנוּ ^{א פטר'נ', י"ג.}
 כִּי זָכַחַשׁ בְּרָשָׁע וּבַתְּאוּת הַתַּבַּל וְנִחְיָה בְּנִזְרוּת וּבַצָּדֵק ^{ישע' מ"ט, ו'.}
 י"ג וּבִירֵאת אֱלֹהִים בְּעוֹלָם הַזֶּה : בְּצַפּוֹתֵנוּ אֶל־הַתְּקוּהָ הַמְּאֻשָּׁרָה ^{כמאס.}
 וְאֶל־הוֹפְעַת כְּבוֹד הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל מוֹשִׁיעֵנוּ יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ : ^{חנן' נ', א' ז'.}
 י"ד אֲשֶׁר נָתַן אֶת־נַפְשׁוֹ בְּעַדָּנוּ לְמַעַן יִסְּאֶה אֶתְנוּ מִכָּל־עוֹן וַיִּטְהַר ^{ישע' כ"ג, י"ז.}
 טו אֱלֹהֵינוּ עִם סִגְלָה הַקְּנָא לְמַעֲשֵׂים טוֹבִים : אֶת־אֱלֹהֵי דְבָר ^{א פטר'נ', ט'.}
 וְהַזִּזוֹר וְהוֹכִיחַ בְּכָל־צָוִי אִישׁ אֶל־יְבוּזָה אַתָּה : ^{סלטן.}
ג הַזְּכוּרִים לְהַכְנִיעַ לְמַמְשָׁלוֹת וּלְשִׁלְטָנִים לְשִׁמוֹעַ אֶל־הַמְּשֻׁרָה ^{א טמו'ד', י"ג.}
 ב לְהִיּוֹת נְכוֹנִים לְכָל־מַעֲשֵׂה טוֹב : לֹא לְחַרְקָ אִישׁ לְהִיּוֹת ^{מסל'כ"ד, כ"א.}
 ג בְּלִתִּי־מַצִּים סְלָחִים וּמְרָאִים כָּל־עֲנָה אֶל־כָּל־בְּנֵי אָדָם : כִּי ^{תהל'כ"ה, י"ג.}
 הָיִינוּ גַם־אֲנַחְנוּ לְסָנִים בְּלִתִּי־נְבוֹנִים אֲמִרִים תַּעֲיִם עֲבָדֵי ^{כעמיס.}
 הַמְּאוּת וְתַעֲנוּגוֹת שׁוֹנוֹת מְבַלִּים חַיִּים בְּרַעַה וּבַקְנָאָה נְאֻלָּחִים ^{הרומ'נ', ט"ו.}
 ד שְׂנֵאִים אִישׁ אֶת־רַעְהוּ : אַךְ אֲשֶׁר הוֹפִיעַ טוֹב הָאֱלֹהִים ^{מתהלכיס.}
 ה מוֹשִׁיעֵנוּ וְאֲהַבְתוּ לְבְנֵי אָדָם : לֹא בְּמַעֲשֵׂי צָדֵק אֲשֶׁר עָשִׂינוּ ^{מסוקניס.}
 אֲנַחְנוּ כִּי אִם־כִּפִּי חֶסֶדוֹ הוֹשִׁיעַ אֶתְנוּ בְּרַחֲצַת הַמּוֹלַדֶּת ^{א פטר'ד', ט'.}
 ו הַחַדְשָׁה וְחַדוּשׁ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ : אֲשֶׁר שִׁפָּךְ עָלֵינוּ בְּעַתְרַת ^{תהל'ק"ל, ז'.}
 כ"ו. ^{יחז'ל'ו, כ"ה.}

כ"ד. על ידי ישיע המשיח מושיענו : למען בהצדקנו בהסדו :
 ס' רומ' ס' י"ז. נהיה ליוזשים בפני תקנת חיי עולמים : נאמן הדבר ואת' ח
 ס' יחרכו. הדברים האלה חפץ אני כי תחליט למען ידאנו המאמינים
 ס' להתעמל. באלהים להתעולל במעשים טובים דברים אלה הם הטובים
 ס' א טמו' ד' ס'. והמועילים לבני האדם : אך משאלות סבלות ומתולדות ש
 ס' ז טמו' ז' ט"ז. וממריבות וממצות על התורה הנזר כי הנה בבלי תועלת
 כ"ג. והבל : מאיש פוש אחרי הזהרה אחת ושתים השאל : י
 ס' מן האמת. בדעתך כי נהפך איש פנה וחמא הוא בהיותו נרשע י
 ס' מן האמונה. כ"ג. בנשאו : אשלח אליך את ארמס י
 ס' נשפט. או את טוביקוס חרץ לבוא אלי לנקפלים כי שם פללתי
 ס' אכס' ו' כ"א. לחוף : אתונם יודע התורה ואת אפלוס לנה בהריצות יג
 ס' מתי' כ"ג ל"ס. למען לא יחסר להם מאומה : וילמדו גם אלה אשר לנו יד
 ס' פ"ה י"ח כ"ד. להתעולל במעשים טובים לשמושים נצרכים למען לא יהיו
 ס' מחזרתכו. כ"ג. כל אלה אשר עמי שאלים לשלומך שאל לשלום שו
 ס' פסוק ח'. לתועלת דברים אתנו באמונה וזן עם כלכם אמי :
 ס' נלס' ס' ו'.

נכתבה אל טיטוס ראש המורים הנסמך ראשון על קהלת
 הקרטים מער ניקפלים אשר במקדוניה :